

Tisková zpráva
OSTRAVA 22. října 2021

OPERNÍ KOMEDIE JAROSLAVA KŘIČKY BÍLÝ PÁN aneb TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRAŠÍ SE NA OSTRAVSKÉ JEVIŠTĚ VRACÍ PO TĚMĚŘ 90 LETECH V REŽII ONDŘEJE HAVELKY

Jeviště Divadla Antonína Dvořáka se proměnilo v satalické panství, kam se stěhuje rodina amerického vyslance Mr. Hollywooda. Dosavadní vlastník – hrabě Jiří – je uchvácen půvabnou dcerou velvyslance Elinor, ona zase strašidlem, které přebývá v zámku. Strašidlo může vysvobodit jen čistá laskavá ženská duše a její láska. Hudební komedii *Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší* zkomponoval Jaroslav Křička v roce 1929, libreto na motivy Wildeova *Strašidla cantervillského* napsal Jan Löwenbach-Budín (my ale vycházíme z úpravy Maxe Broda z roku 1930). Opera se v době svého vzniku těšila velké oblibě především na scénách po celé Evropě a její fenomenální tažení ve 30. letech přetrnula až druhá světová válka.

Novodobá premiéra 28. října 2021 v Divadle Antonína Dvořáka, druhá premiéra tamtéž 30. října.

Režii svěřila opera NDM Ondřeji Havelkovi a hudební nastudování Davidu Švecovi. Oba se shodují: Opera bude diváky bavit! „*Jde o zcela unikátní dílo vymykající se svou formou obvyklé operní produkci. Je vtipné, hravé, vlastně se podobá spíš klasickému muzikálu,*“ **láká režisér Ondřej Havelka.** „*Je to výjimečná opera, kterou nelze zaškatulkovat do jednoho hudebního stylu, najdeme zde jak prvky velké romantické opery, tak i amerického jazzu, hluboká smetanovská lyrika se střídá s rytmy foxtrotů či black-bottomů, do symfonického orchestru nejednou vpadne bicí souprava se saxofony a banjem. V první řadě ale z této hudby a celé naší inscenace dýchá ona pohoda prvorepublikových filmů pro pamětníky, která snad divákům po té nelehké době covidových zákazů a omezení dokáže vykouzlit na rtech úsměv a naději, že i přes všechny potíže může být na světě přece jen hezky...*“ **přidává se dirigent David Švec.**

Klasickému jazzu se celý svůj profesní život věnuje právě Ondřej Havelka a režijní nabídka ho tedy logicky potěšila; pro divadlo byl Havelka podle slov ředitele Jiřího Nekvasila jasnou volbou. „*Křičkovy ‚moderní‘ tance a vaudevillové kuplety jsou velmi invenční, vtipné a v multistylové skládačce tohoto dílka určitě potěší,*“ napsal Ondřej Havelka mj. do programu k inscenaci. Poupravil některé až příliš naivní repliky v libretu a upustil od návodných komických jmen některých postav. Příjemným překvapením libreta je podle něho povedená politická satira – i tehdy se děly věci nekalé. „*Ovšem míra nekalosti byla oproti dnešku jistě mnohem nižší, jinak by Československá republika v té době těžko dosáhla takové hospodářské vyspělosti, prosperity a mezinárodní prestiže. Jakkoli tedy může libreto u dnešního diváka vyvolat shovívavý úsměv, příběh je vtipný, hudba výborná a to je víc než dostatečná platforma pro vytvoření vkusné hudební komedie. Věřím, že Bílý pán bude diváky bavit!*“ těší se Ondřej Havelka.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

Pro dirigenta Davida Švece, který se zhostil hudebního nastudování díla, to bylo radostné objevování. „Kříčkova hudba užívá jak výrazových prostředků evropské romantické opery, tak i vpádu amerického jazzu a divokých rytmů do starých evropských pořádků. Tato koláž ovšem není náhodná, skladatel volí hudební styly podle děje a postav na jevišti,“ přibližuje David Švec. Divák tak uslyší romantickou hudbu s pěvecky náročnými dlouhými party, ale také téměř kabaretní kuplety se zcela zjevnými zámořskými tanci. Najdeme zde onestep, foxtrot či black bottom. Velkou roli tu hraje i česká lidová hudba. Netradiční je obsazení orchestru. „Kromě klasického symfonického orchestru jsou v orchestřišti klavír, banjo, tři saxofony a spousta bicích nástrojů. Lépe řečeno – nástrojů je tolik, že některé hrají i z lóží v parteru a větší bicí nástroje a varhany dokonce ze zkušebny o dvě patra výš,“ prozrazuje David Švec.

Noblesu první republiky dokreslí kostýmy Jany Zbořilové a scéna Martina Černého. Trikové efekty Petr Kasnar, dramaturgie Juraj Bajús. Sbormistr Jurij Galatenko.

Účinkují: Americký velvyslanec Mr. Hollywood Martin Gurbaľ / David Nykl; jeho manželku ztvární Jana Horáková Levicová / Jana Hrochová; jejich dceru Elinor Soňa Godarská / Doubravka Součková; syna Cedrika Markéta Cukrová / Anna Nitrová / Alžběta Vomáčková. Hrabě Jiří - Josef Moravec / Juraj Nociar; duch hraběte Kazimíra ze Satalic - Jiří Hájek / Tadeáš Hoza; kastelánka - Monika Jägerová / Dominika Škrabalová / Alžběta Vomáčková; komorná Andulka - Ivana Ambrúsová / Denisa Bílá / Marcela Gurbaľová; americký sluha Bob - Václav Čížek / Daniel Matoušek a další.

Exkurs do historie inscenací opery a do práce na jejím novém ostravském uvedení:

„Po premiéře v roce 1929 v Brně autor Jaroslav Kříčka přistoupil k několika drobným změnám, které svěřil do rukou spisovatele Maxe Broda. V jeho úpravě se poprvé hrála opera německy v zahraničí, a to v německém Breslau (dnes Vratislav v Polsku), a nastartovala úspěšnou cestu po mnoha zahraničních operních domech (Vídeň, Lipsko, Antverpy, Lublaň, Bern, Curych, Helsinky a další, hrála se německy nebo v jazycích daných zemí). V Československu se v nové úpravě opera objevila v roce 1932 v Praze v Novém německém divadle (dnes Státní opera Praha), téhož roku i v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě (hudebně ji nastudoval Jaroslav Vogel, režii měl František Paul) a o rok později ji nastudovalo i pražské Národní divadlo,“ popsal Jiří Nekvasil, ředitel NDM.

„Prvním pramenem pro naši novou práci byl skvělý klavírní výtah z roku 1931 – podle něj jsem nahrál na podzim loňského roku celou operu na klavír a poté následovaly režisérské a dirigentské škrty hlavně kvůli zachování spádu děje. Jenže pak z Vídně dorazil devadesát let nehraný notový materiál pro orchestr a zjistilo se, že obsahuje spousty chyb a že některé části chybí úplně. Několik krátkých úseků, které se zachovaly pouze v klavírním výtahu, jsem znovu zinstrumentoval, hlavně jsme však museli opravit stovky chyb v notovém materiálu,“ přibližuje autor hudebního nastudování pro NDM David Švec.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz